

HM3-Archiv NM

VÝROČNÍ ZPRÁVA za rok 2007

Sbírkotvorná činnost

Akvizice – nové přírůstky – 25 př. č.

Získáno nákupem:

1. Rukopis Františka Palackého „*O panu Závěšovi z Rosenberka*“, 4 dvojlisty a 2 listy, prodal Bc. Jan Prošek (př. č. 7/2007, 25. 4.);
2. Sbírka dokumentace mládežnického hnutí v Čechách 1950–1987, 4 kart., prodal Josef Kounovský (př. č. 8/2007, 25. 4.);
3. 2 fotoalba s 57 fotografiemi Národního muzea a jeho sbírek po bombardování v roce 1945 a při následné rekonstrukci, prodal Bc. Jan Prošek (př. č. 21/2007, 12. 10.).

Dary:

1. Jiří Kříž – osobní fond paleontologa, 6 kart., daroval RNDr. Jiří Kříž, CSc. (př. č. 4/2007, 1. 2.);
2. Josef Kounovský – dodatek ke Sbírce dokumentace roku 1968, 1 kart. (kart. 3), daroval Josef Kounovský (př. č. 5/2007, 2. 4.);
3. Jaroslav Petrbock – dodatek k osobnímu fondu paleontologa, 1 kart. (kart. 23), daroval RNDr. Jiří Kříž, CSc. (př. č. 6/2007, 23. 4.);
4. Dodatek ke Sbírce dokumentace mládežnického hnutí v Čechách 1950–1987, 1 kart. (kart. 5), daroval Josef Kounovský (*19. 3. 1936, Tunelářů 293, 156 00 Praha 5-Zbraslav) (př. č. 9/2007, 25. 5.);
5. Strojopis Mirjam Bohatcová: *Obecné dobré podle Melantricha a Veleslavínů* – dodatek k osobnímu fondu Mirjam Bohatcová, 1 kart. (kart. 31), daroval Prof. Dr. Dr.h.c. Hans Rothe, Giersbergstr. 29, D-53229 Bonn (př. č. 10/2007, 29. 5.);
6. Radegast Parolek – osobní fond literárního vědce, 51 kart., 4 kartotéky, 1 velké desky, 1 balík (obrazy a diplomy v rámech), daroval Prof. PhDr. Radegast Parolek, DrSc., Tolstého 19, 100 00 Praha 10 (př. č. 11/2007, 5. 6.);
7. Prof. Jan Kapras – dodatek k osobnímu fondu (slavnostní gratulace k 60. narozeninám 1940), 6 krabic (25 cm), daroval vnuk Ing. Jiří Kapras (př. č. 13/2007, 8. 8.);
8. PhDr. Helena Johnová, CSc. – osobní fond ředitelky HM, 25 kart. a 1 kartotéka (20 cm), daroval synovec Ing. Jan John (př. č. 16/2007, 8. 8.);
9. RNDr. Miloš Deyl, DrSc. – dodatek k osobnímu fondu botanika, 3 kart. (kart. 23–25), darovala dcera Blanka Skočdoplová (př. č. 17/2007, 28. 8.);
10. PhDr. Ing. Jaroslava Honcová, CSc. – osobní fond historičky, 14 kart., darovala PhDr. Ing. Jaroslava Honcová, CSc. (př. č. 18/2007, 12. 9.);
11. Pavel Mrázek – 3. část osobního fondu, 2 kart. (kart. 4–5) – daroval Pavel Mrázek (př. č. 20/2007, 10. 10.);
12. PhDr. Ing. Jaroslava Honcová, CSc. – 2. část osobního fondu historičky, 20 kart., darovala PhDr. Ing. Jaroslava Honcová, CSc. (př. č. 22/2007, 15. 10.).

Převod:

1. Stavební dokumentace Národního památníku na Vítkově, 5 kartonů, 22 tubusů a 16 rolí plánů, převod z ONČD (př. č. 12/2007, 5. 6.).

Registratura NM (dokončení skartačního řízení 2006):

1. SVN4-preventivní konzervace – 2 kart. (př. č. 1/2007, 4. 1.);

2. KNM0-sekretariát ŘKNM – 8 kart. (př. č. 2/2007, 4. 1.);
3. HM2-OSČD – 1 kart. (př. č. 3/2007, 25. 1.);
4. ŘNM0-sekretariát ŘNM – 2 kart. a 1 desky (př. č. 14/2007, 8. 8.);
5. SVN2 (z býv. VOÚ) - 14 kart. + balík 418 plakátů (př. č. 15/2007, 8. 8.);
6. EPN0 – 6 kart. (př. č. 19/2007, 12. 9.);
7. ŘNM0- sekretariát ŘNM – 2 kart. (př. č. 23/2007, 13. 11.);
8. ČMH0-sekretariát ŘČMH – 3 kart. (př. č. 24/2007, 13. 11),
9. HM10-klasická archeologie – 1 kart. (př. č. 25/2007, 13. 11.).

Charakteristika získaných sbírkových předmětů:

Nově získané fondy a sbírky svým charakterem odpovídají akvizičnímu programu Archivu NM, jsou to v převážné většině osobní fondy významných vědců a odborných pracovníků nejrůznějších oborů a dokumentační sbírky k dějinám 20. století, včetně dodatků k již stávajícím fondům. Část přírůstků byla získána skartací úředních spisů jednotlivých organizačních útvarů Národního muzea.

Podařilo se koupit zajímavé přírůstky z antikvariátu: rukopis Františka Palackého „*O panu Závišovi z Rosenberka*“ a dvě fotoalba s fotografiemi Národního muzea a jeho sbírek po bombardování v roce 1945 a při následné rekonstrukci. Darem získal archiv osobní fond paleontologa RNDr. Jiřího Kříže, CSc. (6 kartonů), literárního vědce prof. PhDr. Radegasta Parolka, DrSc. (51 kart., 4 kartotéky, 1 velké desky, obrazy a diplomy v rámech), historičky umění a bývalé ředitelky Historického muzea PhDr. Heleny Johnové, CSc. (25 kartonů, 1 kartotéka), historičky PhDr. Ing. Jaroslavy Honcové, CSc. (34 kartonů) a dodatky k řadě dalších fondů a sbírek včetně úředních spisů Národního muzea.

Archiv převzal celkem 173 kartonů, 5 kartoték, 6 krabic, 2 desky, 22 tubusů, 16 rolí, 2 balíky, 2 fotoalba a 1 rukopis = 229 evidenčních jednotek = 24,71 m archiválií.

K 31. 12. 2007 vede v evidenci 2.712,03 b. m archiválií.

Odborné zpracování sbírek

ANM je mimo evidenci CES MK ČR, podléhá archivní evidenci NAD MV ČR.

Miroslava Vandrovcová:

Inventarizace dodatků k osobnímu fondu prof. Jan Kapras (6 inv. č.);

Převod inventářů z textového editoru do databáze BACH (7 fondů, celkem 1.844 inv. č.).

Kateřina Táborská:

Přepis strojopisných inventářů a dodatků k nim do databáze BACH (8 fondů, celkem 10.585 inv. č.).

Další zpracování fondů a sbírek: viz Věda a výzkum

Dokumentace sbírek

V rámci grantového projektu GA ČR bylo externě digitalizováno cca 2000 negativů (převážně formátu 13×18 cm) z fondu Hradní fotoarchiv (Mgr. Martina Novozámská se spolupracovníky);

Digitalizace jednotlivin z různých fondů a sbírek pro výstavní účely a potřeby badatelů (J. Bareš) – cca 830 ks.

Ošetření sbírek

Konzervace archivní kulturní památky – 1. zákon ČSR z 28. 10. 1918, na základě spolupráce s Národním archivem;

Konzervace (vyčištění) pergamenové listiny A 34 (poslední listina Přemysla Otakara II. z 30. 6. 1278) a komplexní zrestaurování přivěšené voskové pečeti, z rozpočtu ŘHM (3.500,- Kč).

ISO:

Restaurování korespondence (76 dopisů, 1899–1930) a rukopisných textů (68 listů, 1906–1910) T. G. Masaryka z osobního fondu Bedřich Hlaváč, inv. č. 16 a 197–219, z fondu ISO MK ČR (70.000,- Kč);

Náprava povodňových škod:

Konzervace 25 pečetních typářů, Ing. Jan Josef, z rozpočtu MK ČR (25.000,- Kč).

Budování, úpravy a vybavení depozitářů

V budově **Na Zátorách** byl v rámci plnění stavebně-technických podmínek akreditace zaveden systém EPS, do všech prostor byla nainstalována požární čidla.

Nové zářivky v depozitářích svým umístěním mezi regály lépe vyhovují provozním potřebám.

V **Terezíně** jsme vyklidili depozitární místnosti I-189, 190, 192, 193 (přesun fondů do jiných místností zaznamenán do lokace) a dočasně je zapůjčili divadelnímu oddělení na uložení jejich archivních sbírek po dobu rekonstrukce hlavní budovy NM.

Klimatické poměry depozitáře v Terezíně se při trvalém provozu 10 odvlhčovačů stabilizovaly, odd. preventivní konzervace NM provádí pravidelná měření v depozitáři I-202. Problémem (zejména v depozitářích pergamenových listin a fotografických sbírek) zůstává teplota, přesahující v letním období stanovených 20°C.

Badatelské služby

Celkem bylo ve studovně předloženo kartonů, listin a dalších jednotlivin:	1.916
opakovaně:	2.243
z toho kartonů a dalších jednotlivin zahraničním badatelům:	123
opakovaně:	136
Počet badatelů: domácích:	265
zahraničních:	28
Celkem vyplněných badatelských listů:	293
Počet badatelských návštěv: domácích:	766
zahraničních:	72
Celkem badatelských návštěv:	838

Věda a výzkum

Přehled projektů

Název úkolu: **Před objektivem T. G. Masaryk. Hradní fotoarchiv 1918–1933**

Řešitel: PhDr. Milena Běličová

Spoluřešitelé: Mgr. Libor Jůn, PhDr. Miroslava Vandrovcová; Mgr. Eva Javorská, (AKPR);
Termín zahájení a ukončení úkolu: 2006–2008

Grantový projekt GA ČR č. 409/06/0623.

Finanční prostředky pro NM r. 2007: 139.000,– Kč

Předpokládaný výstup řešení úkolu: kniha, výstava v NM

Úkol pokračuje, jsou sepsány všechny pozitivní fotografie a naskenovány negativy, probíhá propojování negativů s pozitivy a ověřování dat a událostí v denním tisku.

Název úkolu: **Český zemský sněm 1609–1610**

Řešitel: Prof. PhDr. Jaroslav Čechura, DrSc.

Termín zahájení a ukončení úkolu: 2004–2008

Součást výzkumného záměru FF UK „České země uprostřed Evropy v minulosti a dnes“, okruh II. „Země Koruny království českého a jejich místo v integračních procesech střední Evropy do poloviny 17. století“ (II B 3).

Finanční prostředky pro NM: 0,– Kč

Předpokládaný výstup řešení úkolu: kniha (s edicí rukopisů z ANM)

Úkol probíhá, jako dílčí výstup je presentována studie spolu s PhDr. A. M. Černou, PhD. (viz bibliografie)

Název úkolu: **Rodinný archiv Černý ve vztahu k Černé Hoře**

Řešitelé: Mgr. Libor Jůn, PhDr. Milena Běličová, Mgr. Vjera Borozan

Termín zahájení a ukončení úkolu: 2005–2007.

Interní úkol v rámci smlouvy o spolupráci se Státním archivem Černé Hory v Cetinji.

Finanční prostředky pro NM: 0,– Kč

Předpokládaný výstup řešení úkolu: inventář fondu, digitalizace černohorských písemností na DVD, výstava v Praze a v Cetinji, katalog výstavy.

Bylo provedeno tematické roztřídění fondu (40 kart.), kvůli jiným projektům byl úkol pozastaven a prodloužen do roku 2009.

Název úkolu: **Karel Hoch – Hospodářské dějiny českých zemí**

Řešitel: PhDr. Jiří Bareš, PhD., odborná spolupráce doc. PhDr. Martin Kučera, CSc.

Termín zahájení a ukončení úkolu: 2007–2009

Zahájen jako interní úkol v NM, bude podán návrh na postdoktorandský projekt GA ČR.

Finanční prostředky pro NM r. 2007: 0,– Kč

Předpokládaný výstup řešení úkolu: odborná edice autorského textu (strojopis s rkp. poznámkami a doplňky) z osobního fondu Karel Hoch

Strojopis naskenován (400 ss.), probíhá přepis textu (zatím z 390 ss.).

Název úkolu: **Jindřich Tauber-Taabor**

Řešitel: PhDr. Jiří Bareš, PhD.

Termín zahájení a ukončení úkolu: 2007–2008

Interní úkol v NM.

Finanční prostředky pro NM: 0,– Kč

Předpokládaný výstup řešení úkolu: archivní inventář, digitalizace fotografií

Úkol probíhá, fond je uspořádaný, v příštím roce proběhne inventarizace.

Název úkolu: **Jaroslav Jiljí Jahn**

Řešitel: Mgr. Jarmila Pešková

Termín zahájení a ukončení úkolu: 2002–2008

Interní úkol v NM.

Finanční prostředky pro NM: 0,– Kč

Předpokládaný výstup řešení úkolu: archivní inventář

Probíhá pořádání a inventarizace.

Programový projekt podaný do GA ČR a nepřijatý:

Název úkolu: **Karel Hájek – Tři neděle v Egyptě (co jsem viděl a zažil)**

Řešitelé: Mgr. Libor Jůn, PhDr. Milena Běličová

Předpokládaný výstup řešení úkolu: fotografická publikace s edicí cestovního deníku v úvodu, fotografická výstava.

Výstava bude realizovaná na ochozu Pantheonu NM z výstavního rozpočtu NM od 18. 3. 2008.

Mezinárodní spolupráce

Zahraníční badatelé ve studovně ANM:

Celkem 28 zahraničních badatelů: Slovensko 14, Bulharsko 2, Německo 2, USA 2, Bělorusko 1, Itálie 1, Japonsko 1, Maďarsko 1, Rusko 1, Srbsko 1, Ukrajina 1, Velká Británie 1.

1. Ambrasovich Pavel, Minsk, BLR
2. Bernát Libor, PhDr.,Mgr., Nová Dubnica, (STU Trnava), SK
3. Blashkiv Oksana, Drohobyč, (Drohobyčská štatná univerzita Ivana Franka, Drohobyč), UKR
4. Cipra Maria, Praha, (Univerzita Řezno), D
5. Dončová Angelika, Velký Krtíš, (Fakulta humanitných vied UMB, Banská Bystrica), SK
6. Hallon Ľudovít, Bratislava, (HÚ SAV, Bratislava), SK
7. Havlín Michael, Dresden (Technische Universität, Dresden), D
8. Hertel Maroš, Tomášov, (HÚ SAV, Bratislava), SK
9. Hindin Seth, Chicago, (Ústav dějin umění AV ČR), USA
10. Holec Roman, PhDr.,CSc., Bratislava, (HÚ SAV, Bratislava), SK
11. Jamrichová Andrea, Trnava, (Slovenské národné múzeum – Múzeum Červený Kameň), SK
12. Kanis Pavol, Dr.,CSc., Bratislava, (publicista - Kanimex s.r.o. Bratislava), SK
13. Katritzky Margaret Agnes, Rewley, (RD Oxford), GB
14. Kázmerová Ľubica, Bratislava, SK
15. Klabjan Borut, Dolina 35, Terst, Itálie
16. Kmeť Norbert, Bratislava, (Ústav politických vied SAV Bratislava), SK
17. Linitskaya Natallija, Minsk, BLR
18. Marholeva Krasimira, Budapešť, (Středoevropská Universita (CEU), Budapešť), Bulgaria
19. Morishita Yoshiyuki, Zvoníčkova 3 (kolej Hvězda), JAP
20. Nemčovič Peter, Šenkvice, (Slovenské národné múzeum – Múzeum Červený Kameň), SK
21. Ostroukhov Alexey, Moskva, (kolej na Větrníku), RF
22. Osyková Linda, Trnava, (HÚ SAV, Bratislava), SK
23. Pálka John, Freeland WA, (soukromý genealog – M. Hodža), USA
24. Pavlovič Jelena, Kragujevac, (FF UK, Praha), Srbsko
25. Rogul'ová Jaroslava, Bratislava, (HÚ SAV, Bratislava), SK
26. Szabó Miloslav, Zvolen, (Technische Universität, Berlin), SK
27. Szarka László, Budapešť, (Ústav pro výzkum menšin Maď. akademie věd), H
28. Švorc Peter, Prešov, (Filozofická fakulta Prešovskej univerzity), SK

Zahraníční cesty a stipendia zaměstnanců NM:

Jaroslav Čechura:

21. 8.–8. 9. Londýn, British Library, studium bohemik 1580–1630 a soudobého anglického tisku (v rámci výzkumného záměru MSM 0021620B27 České země uprostřed Evropy v minulosti a dnes).

Zahraniční konference:

Libor Jůn:

„Našinec v Oriente: Cestovatelia z území Slovenska a Čiech v Ázii a v Afrike“, 13. 11. 2007, Ústav orientalistiky SAV, příspěvek: *Fotografický obraz Blízkeho východu ve sbírkách Archivu NM*.

Přednášky v zahraničí: 0

Účast na vědeckých konferencích

Jiří Bareš:

„Hospodářské dějiny v České republice na počátku 21. století“, 9. 11. 2007, Národohospodářská fakulta Vysoké školy ekonomické v Praze, referát *Kraj na severu Čech. Liberecko a Jablonecko z pohledu hospodářského historika na prahu 21. století*.

Milena Běličová:

IV. celorepublikové kolokvium na téma „Muzeum a legislativní prostředí II.“, 7.–8. 11. 2007, AMG ČR ve spolupráci s Radou galerií ČR a Ústavem archeologie a muzeologie FF MU, Brno, Brněnské kulturní centrum – Sál Břetislava Bakaly, referát *Aplikace archivního zákona v kulturních institucích*.

Libor Jůn:

„Egypt and Austria IV“, mezinárodní workshop, 25. 9. 2007, Brno, příspěvek „*Photographing the Near East in the 19th Century – Story of a lost Case*“.

Miroslava Vandrovcová:

„Karel Kramář (1860–1937)“, mezinárodní vědecká konference pod záštitou předsedy vlády ČR, ÚČD FF UK v Praze, Masarykův ústav-Archiv AV ČR, Vysoká škola CEVRO Institut, Archiv hl. m. Prahy, 31. 10.–2. 11. 2007, Clam-Gallasův palác, Praha, referát *A měla Artemidy pohled tmavý i Afrodity úsměv shovívavý...Naděžda Nikolajevna – mecenáška, hostitelka, důvěrnice i múza básníková*.

Bibliografie pracovníků

BAREŠ, Jiří:

Pohled na vznik a působení hospodářských elit ve sklářství na Jablonecku, in: *Moderní podnikatelské elity. Metody a perspektivy bádání*, ed. J. Štaif, FF UK, Praha 2007, s. 354–360.

[ISBN 978-80-7363-153-6]

BĚLIČOVÁ, Milena:

Fotoarchív Karla Hájka v Archivu Národního muzea, in: *ČNM 175*, 2006, č. 3–4, s. 123–161.

[ISSN 0139-9543] – vyšlo 2007

BĚLIČOVÁ, Milena:

Výroční zpráva o činnosti Sekce specializovaných archivů při ČAS v roce 2006, in: *ČAS v roce 2006. Ročenka České archivní společnosti*, Praha 2007, s. 53–54.

[ISBN 978-80-903251-4-2]

ČECHURA, Jaroslav:

Josef Janáček – archivní základy velkého vypravěče, in: *Acta Universitatis Carolinae – Philosophica et historica 1–2, Z pomocných věd historických XVI*, 2002, s. 607–615 – vyšlo 2007

ČECHURA, Jaroslav:

Písemná pozůstalost Jaroslava Honce, in: Genealogické a heraldické listy 2006, č. 2, s. 78–83. [ISSN 1212-9631] – vyšlo 2007

ČECHURA, Jaroslav:

„Veřejný příběh“ Antonína Fontany (1735), in: (edd.) Kateřina Jíšová (za spolupráce Olgy Fejtové, Petra Kreuze, Jiřího Peška a Hany Svatošové), *V komnatách paláců – v ulicích měst. Sborník příspěvků věnovaných Václavu Ledvinkovi k šedesátým narozeninám*, Praha 2007, s. 283–297.

[ISBN 978 80-86197-79-1]

ČECHURA, Jaroslav:

Z moravského úřadování Viléma Slavaty, in: *Ve znamená zemi Koruny české. Sborník k šedesátým narozeninám profesorky Lenky Bobkové*, Praha 2007, s. 142–154

[ISBN 80-903756-1-8]

ČECHURA, Jaroslav – ČERNÁ, Alena M.:

Stavy kontra Popel z Lobkovic – letní spor roku 1609, in: ČNM-A, 176, 2007, č. 1–2, s. 83–105.

[ISSN 0139-9543]

VANDROVCOVÁ, Miroslava:

Dědicové Karla Kramáře, in: ČNM-A 175, 2006, č. 3–4, s. 163–176.

[ISSN 0139-9543] – vyšlo 2007

VANDROVCOVÁ, Miroslava:

Karel Kramář politik, in: *Karel a Naděžda Kramářovi doma*, Úřad vlády ČR, Praha 2007, s. 11–32.

[ISBN 978-80-87041-20-8]

VANDROVCOVÁ, Miroslava:

Život a vztah manželů Kramářových, in: *Karel a Naděžda Kramářovi doma*, Úřad vlády ČR, Praha 2007, s. 33–66.

[ISBN 978-80-87041-20-8]

VANDROVCOVÁ, Miroslava:

Národní muzeum jako Kramářův dědic. Osudy Kramářova archivu, in: *Sborník NM, řada A-historie*, Národní muzeum 2007, č. 3–4, s. 7–8.

[ISBN 0036-5335]

VANDROVCOVÁ, Miroslava:

Zlatá léta Naděždy Kramářové. Každodennost manželky českého politika, in: *Sborník NM, řada A-historie*, Národní muzeum 2007, č. 3–4, s. 61–78.

[ISBN 0036-5335]

Pedagogická činnost

Jaroslav Čechura:

Profesor na Ústavu českých dějin FF UK Praha

Členství ve vědeckých a kulturních institucích

Milena Běličová:

– členka redakční rady Sborníku NM, řada A-historie (od 1. 6. 2002);

– členka Společné archivní a knihovní rady při Československém dokumentačním středisku 1948–1989 (od 1. 9. 2003);

- předsedkyně sekce specializovaných archivů při České archivní společnosti (od 15. 11. 2004).

Jaroslav Čechura:

- člen komise pro státní a rigorosní zkoušky pro obor historie na FF UK;
- člen oborové rady Ústavu českých dějin FF UK;
- člen oborové rady Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK;
- člen vědecké rady FF Univerzity v Hradci Králové;
- člen rigorosní komise FF Univerzity v Hradci Králové;
- člen vědecké rady FF MU Brno;
- vedoucí redaktor Časopisu Národního muzea, řada A-historická;
- člen redakční rady Historický obzor.

Přednášková činnost

Jaroslav Čechura:

- „Zikmund Lucemburský“, 15. 5. 2007, Společnost Karla IV., Praha, Emauzy;
- „Sv. Ludmila“, 16. 10. 2007, Městská knihovna v Praze;
- „Poslední Přemyslovny“, 23. 10. 2007, Městská knihovna v Praze;
- „Manželky Karla IV.“, 30. 10. 2007, Městská knihovna v Praze;
- „Sex v době temna“, 6. 11. 2007, Městská knihovna v Praze.

Libor Jůn:

- „Cesty a cestování ve filmovém a fotografickém obraze“, 7. 11. 2007, Historická dílna, PedF ZČU v Plzni.

Prezentační činnost

Výstavy v Národním muzeu

1. *Charta 77 a její doba, doba a její charta* / digitalizace fotografií J. Bareš / 24. 1.–25. 3. 2007 / ochoz Pantheonu;
2. *Stopy lidí* / digitalizace J. Bareš / 28. 11. 2007–30. 6. 2008 / hlavní výstavní sály / tištěné vyhlášky, reprodukce, 13 ks.
3. Prezentační výstava NM k tiskové konferenci o rekonstrukci Národního památníku na Vítkově / 7. 6. 2006 / Vítkov / poslední dopis M. Horákové, 1 ks;
4. *Dopisy Milady Horákové*, vzpomínková vitrína / M. Běličová, digitalizace J. Bareš / 26.–31. 10. 2007 / Pantheon / dopisy z vězení, medailon, reprodukce fotografie, 7 ks;
5. *Charta 77 a její doba, doba a její charta* / digitalizace fotografií J. Bareš / 14. 11. 2007–8. 1. 2008 / Muzeum české loutky a cirkusu, Prachatice;
6. *Stopy lidí* / digitalizace J. Bareš / 28. 11. 2007–30. 6. 2008 / hlavní výstavní sály / tištěné vyhlášky, reprodukce, 13 ks.

Zápůjčky výstav mimo NM

1. *Karel a Naděžda Kramářovi doma* / spoluautorka M. Vandrovcová, vernisáž zahájil premiér Ing. M. Topolánek / Úřad vlády ČR, Kramářova vila, Gogolova 1, Praha 1 / 1.–10. 6. 2007 / 60 ks;

2. *Karel Kramář – z života „vůdce“ národa* / L. Jůn a M. Vandrovcová, vernisáž zahájil premiér Ing. M. Topolánek / CEVRO Institut, Jungmannova 17, Praha 1 / 31. 10.–2. 11. 2007 / 74 ks (19 v originále, 55 v kopii);
3. *Albrecht z Valdštejna a jeho doba* / Senát Parlamentu ČR s Vojenským historickým ústavem a Národním muzeem, Valdštejnská jízdárna / 15. 11. 2007–2. 3. 2008 / 2 šlechtické památníky a 2 plány Valdštejnského paláce, 4 ks.

Zahraniční výstavy v NM – 0

Výstavy NM v zahraničí – 0

Zápůjčky exponátů na výstavy

Domáci:

1. *Pražský hrad ve fotografii 1900–1939* / Správa Pražského hradu, Tereziánské křídlo Starého královského paláce na Pražském hradě / 10. 8. 2006–14. 1. 2007 / fotografie z fondů Fotoarchiv Práce a Národní politiky a Hradní fotoarchiv, 13 ks (reprodukce);
2. *Parlament v zrcadle času* / Kancelář Senátu ČR, Valdštejnský palác, Praha / 25. 10. 2006–12. 1. 2007 / 32 originálních archiválií a sbírkových předmětů (z fondů E. Beneš, J. Čelakovský, A. Rašín, B. Rieger st., Fr. L. Rieger, Sbírká dokumentace 19. století) a 60 ks reprodukcí archiválií (koordinace zápůjček a spolupráce za NM M. Běličová, podíl na výběru exponátů z ANM a OSČD a účast při instalaci L. Jůn, digitalizace J. Bareš);
3. *Slezsko, perla v české koruně. Tři období rozkvětu vzájemných uměleckých vztahů* / Národní galerie v Praze, Valdštejnská jízdárna / 17. 11. 2006–28. 2. 2007 / 1 sv. rukopisu;
4. *Pamětní síň I., II. a III. odboje* / Základní škola v Sezimově Ústí 2, Školní náměstí / 7.–26. 3. 2007 / dokumenty z fondu E. Beneš (fotografie v digitálních reprodukcích), 87 ks;
5. *Pražský hrad ve fotografii 1939–1989* / Správa Pražského hradu, Tereziánské křídlo Starého královského paláce na Pražském hradě / 24. 8. 2007–6. 1. 2008 / fotografie z fondů Edvard Beneš, Fotoarchiv Karla Hájka, Fotoarchiv Práce a Národní politiky a Sbírká fotografií čs. presidentů, 15 ks (reprodukce);
6. *Symboly republiky* / Úřad vlády ČR, Hrzánský palác, Loretánská 9, Praha 1 / 27.–28. 10. 2007 / originál 1. zákona ČSR z 28. 10. 1918, 1 ks;
7. *Dítě, dětství, mateřství* / Středočeské muzeum v Rožtokách u Prahy / 14. 11. 2007 – 15. 3. 2008 / archiválie z fondů Anna Bayerová, Libuše Bráfová a Marie Riegrová, 28 ks (z toho 1 v reprodukci);
8. *Clam-Gallasův palác (Architektura – umělecká výzdoba – život rezidence) – Johann Bernhard Fischer von Erlach* / Archiv hl. m. Prahy, Clam-Gallasův palác / 26. 11. 2007–27. 1. 2008 / fotografie interiéru paláce z fondu Karel Engliš (reprodukce), 5 ks.

Zahraniční:

1. *Bayern – Böhmen, 1500 Jahre Nachbarschaft* / Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft, Forschung und Kunst – Haus der Bayerischen Geschichte, Stadtmuseum Zwiesel / 7. 5.–14. 10. 2007 (originál do 6. 7., pak fotokopie) / cestovní pas Františka Palackého, 1831, 1 ks.

Prezentace sbírek v publikacích a médiích

Edice z fondů a sbírek Archivu NM:

1. Hlaváček, Ivan: *Disparata quisquilia ad posthumum honorem Rudolphi Tecl dedicata* – in: Tábořský sborník XIII, 2007, s. 27–36, s edicí zlomku mýtního rejstříku pro Jindřicha Náze ze Sbírký D, ante 1393.

Obrazové reprodukce v publikacích:

1. *Starožitnosti země České, Hradiště u Stradonic na základě praehistorické sbírky Musea král. Českého, praehistorické sbírky Dvorního musea ve Vídni a pramenů dějepisných, píše Dr. J. L. Píč, v Praze 1903* – ed. Petr Havlínek, archeo.cz, předmluva K. Sklenář: Josef Ladislav Píč a Stradonice, CD-ROM 2006, fotografie rukopisných textů z fondu J. L. Píč, 2 ks;
2. Heyduk, Miloš – Sýs, Karel: *Protektorát ve fotografiích*, Praha 2006, fotografie z fondů Fotoarchiv Práce a Národní politiky a Fotoarchiv Karla Hájka, 140 ks;
3. *Slezsko, perla v české koruně. Tři období rozkvětu vzájemných uměleckých vztahů.* – ed. Andrzej Niedzielenko, Vít Vlnas, Praha-Lehnice 2006, s. 239, č. II. 4. 4. A–C, 1 ks;
4. Vácha, Zdeněk: *Československé Kladsko? Pokus o nástin politicko-odborných snah o připojení Kladska k ČSR během I. světové války a po ní* – in: Kladský sborník 7, 2006, s. 149–181, reprodukce mapek z fondů Jan Kapras (9 ks) a Karel Kramář (1 ks), 10 ks;
5. Kašpar, Jaroslav – Ebelová, Ivana – Hledíková, Zdeňka: *Paleografická čítanka*, Praha 2006, reprodukce ze Sbírký rukopisů (3 ks, rkp. 1351, 1357) a dopisu z fondu Josef Kaizl (1 ks), 4 ks;
6. Šandera, Martin: *Páni z Dobrušky a z Opočna. Kolonizátoři, dvořané a válečníci*, Bohumír Němec – Veduta, České Budějovice 2007, s. 111, pergamenová listina A 346, 1 ks;
7. Edvard Beneš: *Paměti*, díl I. a II., ed. Milan Hauner, Praha 2007, reprodukce 3 fotografií a 1 dokumentu z fondu Edvard Beneš, 4 ks;
8. *Pražský hrad ve fotografii 1939–1989*, Správa Pražského hradu, Praha 2007, fotografie z fondů Edvard Beneš, Fotoarchiv Práce a Národní politiky I-Osoby, V-Věcné, Fotoarchivu Karla Hájka a Sbírký fotografií čs. prezidentů, 15 ks;
9. *Deníky Zdenky Braunerové 1873–1878* – ed. Martin Šámal, Roztoky u Prahy 2007, s. 19, reprodukce pozvánky na domácí ples u Braunerů z fondu M. Riegrová, inv. č. 104, 1 ks;
10. Ryantová, Marie: „Ctnost“ a „čest“ v raně novověkých památnících – in: sborník *Per saecula ad tempora nostra* k počtě Prof. J. Pánka, sv. 2, Historický ústav AV ČR, Praha 2007, s. 516–517, Sbírký rukopisů, vyobrazení ze šlechtických památníků č. 6 a 1166; 2 ks;
11. Ryantová, Marie: *Památníky aneb štambuchy, to jest alba amicorum. Kulturně historický fenomén raného novověku*, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, České Budějovice 2007, odborné zpracování šlechtických památníků ze sbírky rukopisů ANM a vyobrazení z č. 1, 5–22, 24, 25, 1113, 1166; 63 ks;
12. *Bayern – Böhmen, 1500 Jahre Nachbarschaft (Bavorsko – Čechy, 1500 let sousedství)*, Herausgegeben von Reinhard Riepertinger, Evamaria Brockhoff, Ludwig Eiber, Staphan Lippold und Peter Wolf, Katalog zur Bayerischen Landesausstellung 2007, Zwiesel, 25. Mai bis 14. Oktober 2007, Haus der Bayerischen Geschichte, Augsburg, 2007, s. 264, č. 5.4 – popiska a foto, 1 ks;

13. Lustigová, Martina: *Karel Kramář. První československý premiér*, Praha, Vyšehrad 2007, fotografie z fondu Karel Kramář, 40 ks;
14. Čechurová, Jana – Stehlíková, Dana – Vandrovcová, Miroslava: *Karel a Naděžda Kramářovi doma*, Úřad vlády ČR, Praha 2007, dokumenty a fotografie z fondu Karel Kramář, 60 ks;
15. Sedláček, Pavel: *Symboly republiky*, Úřad vlády ČR. Vydáno ve spolupráci s NA, NM, Archivem PSP ČR a KPR, Praha 2007, s. 5, 1. zákon ČSR z 28. 10. 1918, 1 ks;
16. Ježek, Martin: *Jaroměřsko v raném novověku* – in: Archeologické rozhledy roč. LIX, 2007, seš. 3, s. 546, fotografie pečetidla A302-Arnošt z Talmberka, 1 ks.

Spolupráce s Českou televizí:

1. *I. republika*, vzdělávací cyklus pro školy, ČT Praha, Centrum publicistiky, dokumentaristiky a vzdělávání, vedoucí produkce Jana Vokrouhliková, poskytnutí fotografie 1. zákona ČSR;
2. *Zrádce nebo oběť?*, televizní dokument o prezidentu Emilu Háchovi, ČT, Studio Ostrava, vedoucí výroby Marcela Rovnaníková, 2. 11. 2007, natáčení dokumentů z fondu Emil Hácha a fotografií z Fotoarchivu Práce a národní politiky I-Osoby, 13 ks

Filmová prezentace:

1. Účast na MUSAIONfilmu v Uherském Brodě, s filmem *Cesta Edvarda Beneše do Moskvy* (L. Jůn);
2. *Jak nekonečně Tě mám rád*, filmové pásmo pro výstavu „Karel a Naděžda Kramářovi doma“, režie a scénář Martin Suchánek, odborná spolupráce M. Vandrovcová;
3. *Karel Kramář*, dokumentární film o Karlu Kramářovi, ČT, režie Miloslav Kučera, promítnut na vernisáži výstavy Karel Kramář v CEVRO Institutu, 31. 10. 2007, úvodní komentář L. Jůn.

Jiné akce

Muzejní noc – 16. 6. 2007 v 19.30, 21.30 a 23.30 / „*Africké dobrodružství. Nil 1860–1958*“ / africké fotografie z fondů Archivu NM, námět pásma, scénář a produkce L. Jůn, digitální prezentace J. Bareš;

Odborné exkurze a praxe do Archivu NM:

24. 4. Exkurze studentů 1. ročníku PedF UK, (L. Jůn);
14. 6. Exkurze studentů kvarty Keplerova gymnázia, Praha 6, Milan Vojáček, PhD. (J. Čechura);
- 3.–4. 7. Exkurze a další spolupráce s praktikantkou Lenkou Kovaříkovou z TU Liberec (J. Čechura, L. Jůn);
19. 11. Exkurze studentů PedF UK (L. Jůn);
20. 11. Exkurze studentů historie FF UK ze semináře dr. B. Zilynské (J. Čechura);
22. 11. Exkurze studentů 1. ročníku TU Liberec (L. Jůn).

Spolupráce na výstavě:

Alois Musil – Putování Orientem, fotografická výstava, Muzeum Vyškovska, Vyškov, 10. 5. – 3. 6. 2007, spolupráce na přípravě Libor Jůn.

Závěrečný komentář

Archiv NM jako každoročně plnil svoji základní funkci, což je ochrana a zpracování archivních fondů a sbírek a jejich zpřístupňování badatelům ve studovně i prostřednictvím výstav a publikací.

Hlavním úkolem roku bylo prokázat splnění podmínek akreditace archivu, stanovených v § 61 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů – splnění bylo řádně doloženo a akreditace potvrzena ředitelem OAS MV ČR dne 27. 12. 2007 (č. j. AS-2474/1-2007).

V budově *Na Zátorách* byl v rámci plnění stavebně-technických podmínek akreditace zaveden systém EPS, do všech prostor byla nainstalována požární čidla.

Byla provedena rekonstrukce elektroinstalace (zásuvkový okruh, speciální zásuvkový okruh na výpočetní techniku, okruh topení), která nyní splňuje normy EU.

V přízemí byl nově zřízen sprchový kout.

Zed' verandy (do dvora) byla po vyzdění původních luxferů zvenku zateplena a nově omítnuta.

Personální stav oddělení k 31. 12. 2007

VŠ pracovníci: PhDr. Milena Běličová – vedoucí
PhDr. Jiří Bareš, PhD.
Prof. PhDr. Jaroslav Čechura, DrSc. – ½ úvazku
Mgr. Libor Jůn
Mgr. Jarmila Pešková – ½ úvazku
PhDr. Miroslava Vandrovcová

SŠ pracovníci: Lenka Hajná
Kateřina Táborská

úklid: Eliška Kovářová (18 hod. týdně)

V Praze 7. února 2008

PhDr. Milena Běličová
vedoucí Archivu NM

HM3-Archiv NM – Plán na rok 2008

Práce na vědeckovýzkumných úkolech:

- „Před objektivem T. G. Masaryk. Hradní fotoarchiv 1918–1933“ (GA ČR 409/06/0623, M. Běličová, L. Jůn, M. Vandrovcová);
- „Dokumentární filmová tvorba dr. Jiřího Bauma“ (MK ČR, L. Jůn) ;
- „Český zemský sněm 1609–1610“ (FF UK, J. Čechura);
- „Karel Hoch – Hospodářské dějiny českých zemí“ (J. Bareš).
- „Jindřich Tauber-Taabor“ (J. Bareš);
- „Jaroslav Jiljí Jahn“ (J. Pešková).

Výstavy:

- „Egyptské dobrodružství Karla Hájka“ (L. Jůn, M. Běličová, M. Novozámská).
- „Dobrodružství poznání – 190 let Národního muzea“, (M. Běličová, L. Jůn).

Zpřístupňování fondů a sbírek prostřednictvím studovny.

V Praze 7. února 2008

PhDr. Milena Běličová
vedoucí Archivu NM